

ZŠ Jeseniova

Základní škola Praha 3, Jeseniova ul. 2400/96, tel/fax: 222 103 433
kancelar@zsjeseniova.cz, www.zsjeseniova.cz

KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY

Program proti šikanování

Postup při řešení vybraných typů rizikového chování

Obsah:

1. Úvodní informace.....	2
2. Šikana, Program proti šikanování.....	3
3. Návykové látky.....	10
4. Krádeže a vandalismus v okolí školy.....	12
5. Oblast prevence osobního bezpečí.....	13
6. Sebepoškození.....	14
7. Anorexie, bulimie.....	14
8. Ozbrojený útok.....	15
9. Spolupráce s organizacemi.....	16
10. Přehled základních školských dokumentů pro oblast prevence kriminality a dalších sociálně patologických jevů u dětí a mládeže.....	17

1. Úvodní informace

V rámci prevence rizikového chování (šikana, návykové látky, mentální anorexie, bulimie, sebevražedné pokusy, krádeže, vandalismus aj.) je nutné věnovat zvýšenou pozornost jakýmkoliv změnám v chování i prospěchu žáků a následně na ně reagovat.

S jednotlivcem mluvíme vždy v klidném a bezpečném prostředí, o změnách je důležité informovat třídního učitele, metodika prevence či výchovného poradce, popřípadě školního psychologa. Pokud se jedná o problém kolektivu, školní metodik prevence či výchovný poradce se obrátí na instituce zabývající se rizikovým chováním žáků (metodik pro Prahu 3 Mgr. Klíma, neziskové organizace zaměřené na řešení selektivní či indikované primární prevence, OSPOD aj.).

Třídní učitel po dohodě s metodikem prevence či výchovným poradcem s ohledem na situaci kontaktuje zákonného zástupce a doporučí pomoc.

Třídní učitelé při podezření na zanedbání povinné péče o dítě, tělesné tresty, domácí násilí apod. upozorní zákonného zástupce a informují o dané skutečnosti vedení školy, výchovného poradce a školního metodika prevence. Stejným způsobem jednají, pokud obdrží podobnou informaci od jiných pedagogů, zaměstnanců školy či žáků. Při nezlepšení situace má škola ohlašující povinnost se obrátit na odbor péče o dítě a na policii.

ZŠ Jeseniova

Základní škola Praha 3, Jeseniova ul. 2400/96, tel/fax: 222 103 433
kancelar@zsjeseniova.cz, www.zsjeseniova.cz

Žáci, rodiče i zaměstnanci školy byli informováni, na koho se obrátit v případě řešení vzniklých problémů, kontakty mají žáci uvedeny v žákovských knížkách:

ředitel školy: Mgr. Jiří Lébr

výchovný poradce: Mgr. Martin Tauber

školní metodik prevence: Mgr. Marcela Šífová

školní psycholog: Mgr. Dominika Majerová

2. Šikana

Metodický pokyn_šikana_MSMT-21149-2016 (1)

PROGRAM PROTI ŠIKANOVÁNÍ VE ŠKOLE

Obsah

- 2.1. Předmět
- 2.2. Základní pojmy
- 2.3. Odpovědnost školy a pedagogických pracovníků
- 2.4. Prevence proti šikanování
- 2.5. Krizový plán a postupy řešení šikanování
- 2.6. Vzor rozhodnutí o vyloučení žáka

Právní východiska

- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení, Č.j. 24 246/2008-6
- Metodický pokyn k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních Č. j.: 20 006/2007-51

2.1. Předmět

Tento program je nedílnou součástí primární prevence sociálně patologických jevů ve škole a slouží k vytvoření bezpečného, respektujícího a spolupracujícího prostředí ve škole, zaměřuje se především na prevenci šikanování a ukazuje postupy řešení šikanování. Je určen všem pedagogickým pracovníkům školy, dále pak nepedagogickým pracovníkům, rodičům a žákům školy.

2.2. Základní pojmy

• Šikanování

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit.

a) přímá podoba šikany: fyzické útoky v podobě bití, vydírání, loupeže, poškozování věcí, slovní útoky v podobě nadávek, pomluvy, vyhrožování, ponižování, sexuální obtěžování až zneužívání, kyberšikana prostřednictvím elektronické komunikace.

b) nepřímá podoba šikany: cílené přehlížení, ignorování žáka/žáků.

• Verbální šikana, přímá a nepřímá – psychická šikana (součástí je i kyberšikana, děje se pomocí ICT technologií).

• Fyzická šikana, přímá a nepřímá (patří sem i krádeže a ničení majetku oběti).

• Směšená šikana, kombinace verbální a fyzické šikany (násilné a manipulativní příkazy apod.).

2.3. Odpovědnost školy a pedagogických pracovníků

• Škola je odpovědná souladu s ustanovením § 29 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon. Je povinná zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví žáků v průběhu všech vzdělávacích a souvisejících aktivit, a současně vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování (sociálně patologických jevů).

• Pedagogický pracovník je odpovědný podle zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Bude-li znám případ šikanování a pedagogický pracovník nepřijme v tomto ohledu žádné opatření, vystavuje se riziku trestního postihu pro neoznámení, případně nepřekažení trestného činu (§367, 368 trestního zákoníku).

2.4. Prevence proti šikanování

• Základem prevence šikanování a násilí ve škole je Školní vzdělávací program, který podporuje pozitivní vzájemné vztahy mezi žáky (a mezi žáky a učiteli) a usiluje o vytváření bezpečného prostředí školy, především kapitola 4 Klíčové kompetence a kapitola 6.1 Osobnostní a sociální výchova a 6.2 Výchova demokratického občana.

• Systém primární prevence sociálně patologických jevů, který je dán Školním preventivním programem.

• Systém dalšího vzdělávání školy

- vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti problematiky vytváření dobrých vztahů, v podpoře a upevňování zdravých třídních norem žáků jako prevenci šikanování,

- vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti problematiky šikanování,

- vzdělání školního metodika prevence ve specializačním studiu podle § 9 vyhlášky č. 317/2005Sb.

- Dále je to informování pedagogických pracovníků, rodičů i žáků o problematice šikanování.
- Spolupráce se specializovanými institucemi

Při předcházení případům šikany spolupracovat s institucemi:

- v resortu školství – s pedagogicko-psychologickými poradnami, středisky výchovné péče, speciálně pedagogickými centry,

- v resortu zdravotnictví – s pediatry a odbornými lékaři, dětskými psychology, psychiatry a zařízeními, která poskytují odbornou poradenskou a terapeutickou péči, včetně individuální a rodinné terapie,

- v resortu sociální péče – s oddělením péče o rodinu a děti, s oddělením sociální prevence (možnost vstupovat do každého šetření, jednat s dalšími zainteresovanými stranami, s rodinou),

- Školní metodik prevence informuje o krizové telefonní lince k šikaně pro učitele, žáky a jejich rodiče

Krizová telefonní linka k šikaně pro učitele, žáky a jejich rodiče: 286 881 059

2.5. Krizový plán a postupy řešení šikanování

- Postup pedagogického pracovníka a ředitele školy

Postup pedagogického pracovníka

1. Informují-li rodiče pedagogického pracovníka o podezření na šikanování, zahájí okamžitě vyšetřování šikany, spolupracuje s metodikem prevence a výchovným poradcem, informuje ředitele školy.
2. Má-li pedagogický pracovník podezření na šikanování, zahájí okamžitě vyšetřování šikany, spolupracuje s metodikem prevence a výchovným poradcem, informuje ředitele školy.
3. V případě prokázaných projevů šikany neprodleně informuje ředitele školy, spolupodílí se na vyšetřování šikany dle pokynů ředitele školy.
4. Vždy informuje rodiče o výsledcích vyšetřování šikany, a to i v případech, že se podezření neprokáže.
5. Navrhne v pedagogické radě potrestání agresorů.

Postup ředitele školy

1. Přijme informaci o šikanování (pedagogický pracovník, rodič, žák)
2. Rozhodne, zda škola zvládne řešit šikanu vlastními silami nebo zda škola potřebuje pomoc z venku a

je nezbytná její součinnost se specializovanými institucemi a Policií ČR.

3. V případě prokázaných projevů šikany jmenuje pracovníky, kteří se budou podílet na vyšetřování šikany dle jeho pokynů
4. Zajistí informování dotčených rodičů o vyšetřování šikany nebo sám informuje o výsledcích vyšetřování šikany, které řídí.
5. V případě negativních dopadů šikanování na oběť je nutné zprostředkovat péči pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče, speciálně pedagogického centra nebo dalších odborníků – klinických psychologů, psychoterapeutů nebo psychiatrů.
6. V mimořádných případech doporučí rodičům dobrovolné umístění dítěte do SVP, případně doporučí realizovat dobrovolný diagnostický pobyt žáka v místně příslušném diagnostickém ústavu.
7. V mimořádných případech podá návrh OSPOD k zahájení práce s rodinou, případně k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu.
8. Dojde-li k závažnějšímu případu šikanování nebo při podezření, že šikanování naplnilo skutkovou podstatu trestného činu (provinění) oznámí tuto skutečnost Policii ČR.
9. Oznámí OSPOD skutečnosti, které ohrožují bezpečí a zdraví žáka. Pokud žák spáchá trestný čin, popř. opakovaně páchá přestupky, zahájí spolupráci s OSPOD bez zbytečného odkladu.
10. Projedná v pedagogické radě potrestání agresorů.

- Vyšetřování šikany

- A. Pro vyšetřování počáteční šikany (se standardní formou):

1. Rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili a s oběťmi.
2. Nalezení vhodných svědků.
3. Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky (nikoli však konfrontace obětí a agresorů).
4. Zajištění ochrany obětem.
5. Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi.

- B. Pokročilá šikana s neobvyklou formou – výbuch skupinového násilí vůči oběti, tzv. třídního lynčování, vyžaduje následující postup:

1. Překonání šoku pedagogického pracovníka a bezprostřední záchrana oběti.
2. Domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování.
3. Zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi.
4. Pokračující pomoc a podpora oběti.

5. Nahlášení policii.

6. Vlastní vyšetřování.

- Spolupráce se specializovanými institucemi a Policií ČR

Při řešení případů šikany spolupracovat s institucemi:

- v oblasti školství – s pedagogicko-psychologickými poradnami, středisky výchovné péče, speciálně pedagogickými centry,

- v oblasti zdravotnictví – s pediatry a odbornými lékaři, dětskými psychology, psychiatry a zařízeními, která poskytují odbornou poradenskou a terapeutickou péči, včetně individuální a rodinné terapie,

- v resortu oblasti péče – s oddělením péče o rodinu a děti, s oddělením sociální prevence (možnost vstupovat do každého šetření, jednat s dalšími zainteresovanými stranami, s rodinou).

Dojde-li k závažnějšímu případu šikánování nebo při podezření, že šikánování naplnilo skutkovou podstatu trestného činu (provinění): Policie ČR, orgán sociálně právní ochrany dítěte

- Postup rodičů při podezření na šikánování

Postup při podezření na šikánování, o kterém jsou informováni, by měl být následující:

1. Rodiče informují o podezření na šikánování třídního učitele popřípadě dalšího pedagogického pracovníka, při jehož hodinách nebo dohledu nad žáky k šikaně dochází.

2. Nejsou-li podezření na projevy šikany bezodkladně a uspokojivě řešeny v pravomoci pedagogických pracovníků včetně metodika prevence či výchovného poradce, obrátí se rodiče s informací na ředitele školy.

3. V případech prokazatelných projevů šikany se rodiče přímo obrátí s informací na ředitele školy.

- Místa, kde se šikana může projevit:

Toalety, šatny, chodby, třídy...tato místa často monitorujeme, dbáme na zvýšený dozor, častá kontrola

-

- Tým, který řeší šikanu:

Jiří Lébr, ředitel školy, Martin Tauber, výchovný poradce a zástupce ředitele pro 2. stupeň, Marcela Šífová, metodik prevence a třídní učitel žáka. V případě šikany na 1. stupni či družině Gabriela Babušová, zástupkyně ředitele pro 1. stupeň, třídní učitelka, v případě šikany v družině vedoucí školní družiny Elen Šimáková.

2.6 Vzor rozhodnutí o vyloučení žáka

V dne

Č. j.:

Počet stran:

ROZHODNUTÍ

Ředitel školy Základní škola, Jeseniova 96/2400, 130 00 Praha 3 (dále jen „škola“) jako správní orgán příslušný podle § 165 odst. 2 písm. i) ve spojení s § 31 odst. 2 a 4 zákona č. 561/2004 Sb., předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, rozhodl v řízení o vyloučení žáka/studenta školy pana (úplné jméno a identifikační údaje dle § 37 odst. 2 správního řádu, uvedení třídy, kterou navštěvuje) zahájeném dne, neboť.... (popis jednání, pro které bylo zahájeno řízení o vyloučení žáka ze školy, a to vymezením: kdy, kde, jak, proč apod.)

t a k t o :

pan/paní se vylučuje ze školy, přičemž přestává být žákem/studentem školy dnem následujícím po dni nabytí právní moci tohoto rozhodnutí/dnem.... (lze určit pozdější datum vyloučení).

nebo

pan/paníse podmíněně vylučuje ze školy a stanovuje se mu/jí dle § 31 odst. 2 školského zákona zkušební doba v trvání měsíců (maximálně 12 měsíců).

Případně lze doplnit předběžnou vykonatelnost:

Dále se dle § 85 odst. 2 písm. a) správního řádu vylučuje odkladný účinek odvolání proti tomuto rozhodnutí, neboť to naléhavě vyžaduje veřejný zájem na... (veřejný zájem je třeba velmi pregnančně popsat, dostatečně určitě a přesvědčivě odůvodnit jeho existenci a zejména naléhavost jeho ochrany, které má být dosaženo tímto rozhodnutím – bude velmi nepravděpodobné toto nejen tvrdit, natož prokázat – doporučuje se jen výjimečně).

Odůvodnění:

Přesně popsat, jak bylo řízení zahájeno, vedeno, kdo je účastník řízení, jakým jednáním naplnil podmínky pro vyloučení nebo podmíněně vyloučení dle § 31 odst. 2 školského zákona (kdy, kde, jak, proč apod.).

Musí být uvedena lhůta, kdy se ředitel školy o jednání dozvěděl a kdy k jednání došlo, aby bylo možné posoudit běh lhůt k vydání rozhodnutí dle § 31 odst. 4 školského zákona (2 měsíce subjektivní lhůta a 1 rok objektivní lhůta, s výjimkou trestného činu).

Současně bude nutné uvést, na základě jakých důkazů správní orgán rozhodl, jak se vypořádal s tvrzením účastníků řízení apod.

ZŠ Jeseniova

Základní škola Praha 3, Jeseniova ul. 2400/96, tel/fax: 222 103 433
kancelar@zsjeseniova.cz, www.zsjeseniova.cz

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí se dle § 81 odst. 1 správního řádu lze odvolat, a to dle § 83 odst. 1 správního řádu do 15 dnů ode dne jeho oznámení. Odvolání se podává u ředitele školy a dle § 183 odst. 4 školského zákona o něm rozhoduje Krajský úřad.....

ředitel školy

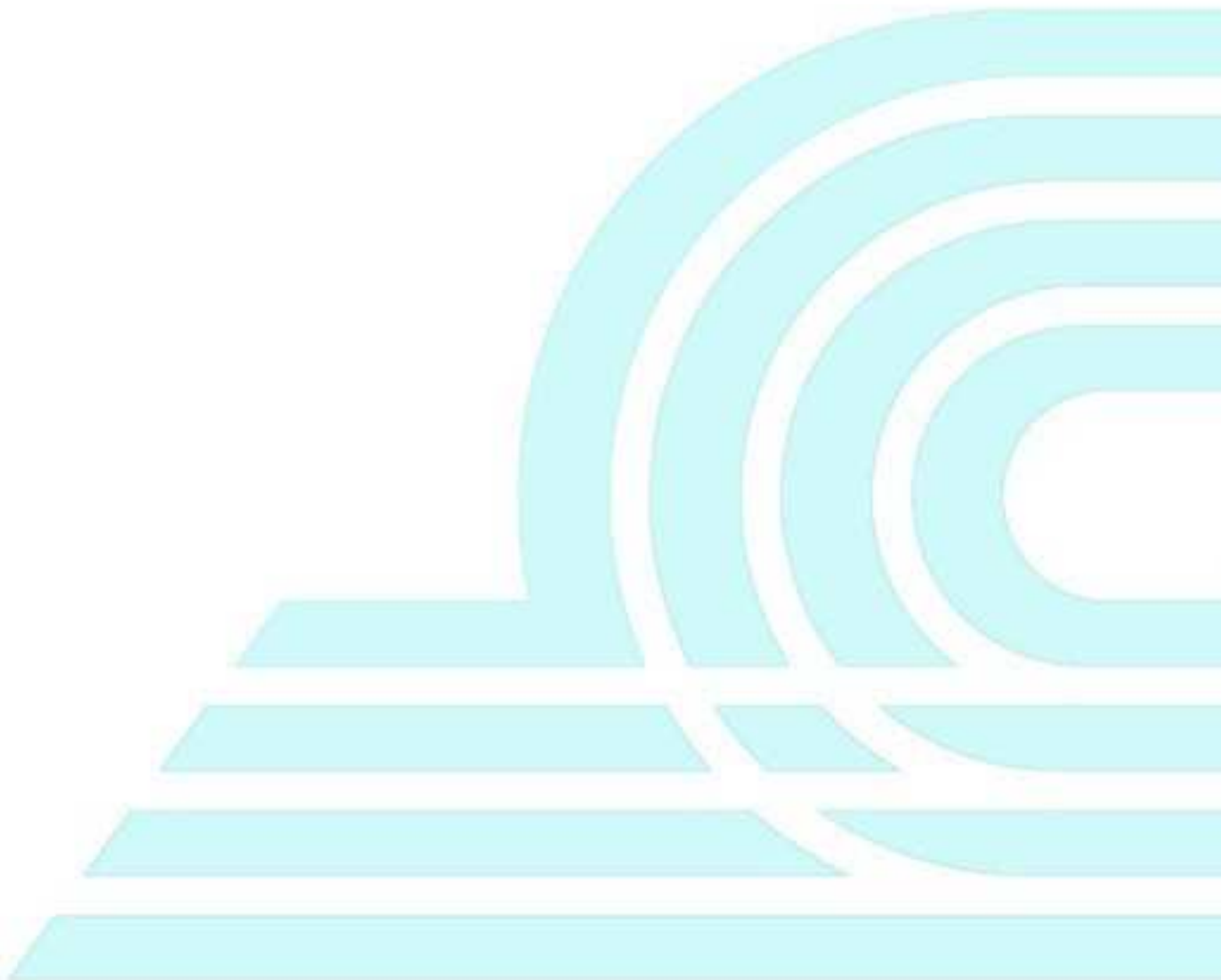
otisk razítka

Rozdělovník:

1. účastník řízení a právní zástupce – dle věku a svéprávnosti žáka/studenta. V případě nezletilého žáka vždy doručovat právnímu zástupci (even.t oběma) a žákovi dle rozsahu svéprávnosti.

2. spis

Vypraveno dne:

3. Návykové látky

Obsah:

3.1 Návykové látky

3.2 Tabákové výrobky

3.3 Alkohol

3.4 OPL (omamné a psychotropní látky)

3.1 Návykové látky

Pojem návykové látky zahrnuje veškeré látky (mj. omamné a psychotropní), které jsou schopné ovlivnit psychiku člověka, jeho sociální chování a ovládací nebo rozpoznávací schopnosti. Patří sem také alkohol a tabák. Konzumace návykových látek osobami mladšími 18 let je považována za rizikové chování. Užívání návykových látek v prostorách školy a na všech školních akcích není přípustné! Všichni zaměstnanci školy mají oznamovací povinnost k řediteli školy v případě, kdy žáci omamné látky užívají, distribuují nebo u sebe přechovávají.

3.2 Tabákové výrobky

- Tabákový výrobek je třeba žákovi vhodným způsobem odebrat a zajistit, aby nemohl pokračovat v konzumaci.
- Pedagog, který skutečnost zjistil, zavolá metodika prevence nebo třídního učitele, který sepíše o situaci záznam, nechá také žáka sepsat o situaci záznam (zejména od koho má tabákový výrobek), který žák vlastnoručně podepíše. Kopii záznamů obdrží třídní učitel i metodik prevence, který si kopii založí do své agendy. Třídní učitel informuje zákonného zástupce žáka. V závažných případech (zejména s ohledem na věk nebo chování dítěte) a jestliže se chování opakuje, vyrozumí škola orgán sociálně-právní ochrany dětí. Jsou vyvozeny sankce dané školním řádem.

3.3 Alkohol

- Pedagog žákovi alkohol odebere a zajistí, aby nemohl v konzumaci pokračovat. V případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, voláme 155. Pedagog, který skutečnost zjistil, zavolá metodika prevence nebo třídního učitele, který sepíše o situaci záznam, nechá také žáka sepsat o situaci záznam (zejména od koho má tabákový výrobek), který žák vlastnoručně podepíše. Kopii záznamů obdrží třídní učitel i metodik prevence, který si kopii založí do své agendy. Třídní učitel informuje zákonného zástupce žáka a vedení školy. V závažných případech (zejména s ohledem na věk nebo chování dítěte) a jestliže se chování opakuje, vyrozumí škola orgán sociálně-právní ochrany dětí.
- Škola vyzve zákonného zástupce, aby si žáka vyzvedl, i když je schopný vyučování. Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně-právní ochrany dítěte a vyčká jeho pokynů. Žák čeká na zákonného zástupce pod dohledem dospělé osoby, avšak žáky. V závažných

případech (zejména s ohledem na věk nebo chování dítěte) a jestliže se chování opakuje, vyrozumí škola orgán sociálně-právní ochrany dětí.

Z konzumace alkoholu škola vyvodí sankce dané školním řádem.

• *Jak řešit nález alkoholu ve škole?*

1) pedagog nalezne v prostorách školy alkohol: Tekutinu nepodrobuje žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury. O nález ihned uvědomí vedení školy. Nalezenou tekutinu uloží u vedení školy. Sepíše stručný záznam o události, který předá metodikovi prevence.

2) pedagog zadrží u některého žáka alkohol: Tekutinu nepodrobuje žádnému testu. O nález ihned uvědomí vedení školy. O nález sepíše stručný záznam, taktéž udělá žák, u kterého byl alkohol nalezen, zapíše datum, místo a čas nález a jméno žáka. Kopie zápisů dá metodikovi prevence, který je založí do své agendy. O nález vyrozumí třídní učitel nebo metodik prevence zákonného zástupce žáka. Pokud se jedná o opakovaný nález u téhož žáka, upozorní i orgán sociálně-právní ochrany dětí. V případě potřeby předá zajištěnou tekutinu přivolanému lékaři. Škola vyvodí sankce dané školním řádem.

3.4 Omamné a psychotropní látky (OPL)

• V prostorách školy, v době vyučování i na všech akcích školou pořádaných je zakázána výroba, distribuce, přechovávání, šíření i propagace omamných a psychotropních látek. Je zakázáno i navádění k užívání těchto látek a vstup do školy pod vlivem OPL.

!!! Konzument je nebezpečný sám sobě, distributor všem.

• Při přistižení žáka je primárně nutné mu zabránit v další konzumaci. Návykovou látku mu odebereme a zajistíme, aby nedošlo k další konzumaci. V případě, kdy je žák pod vlivem OPL do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, voláme 155. Pedagog, který skutečnost jistil, zavolá metodika prevence nebo třídního učitele, který sepíše o situaci záznam, nechá také žáka sepsat o situaci záznam (zejména od koho má tabákový výrobek), který žák vlastnoručně podepíše. Kopii záznamů obdrží třídní učitel i metodik prevence, který si kopii založí do své agendy. Třídní učitel informuje zákonného zástupce žáka a vedení školy.

• Škola vyzve zákonného zástupce, aby si žáka vyzvedl, i když je schopný vyučování. Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně-právní ochrany dítěte a vyčká jeho pokynů. Žák čeká na zákonného zástupce pod dohledem dospělé osoby, avšak žáky. V závažných případech (zejména s ohledem na věk nebo chování dítěte) a jestliže se chování opakuje, vyrozumí škola orgán sociálně-právní ochrany dětí.

• V případě nedostupnosti zákonného zástupce, vyrozumí škola OSPOD, vyčká jeho pokynů a vyžádá si pomoc.

• Současně splní škola oznamovací povinnost k orgánu OSPOD.

•

Škola v zájmu dítěte informuje zák. zástupce o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace, doporučí rodičům, aby vyhledali odborníka a informovali se o léčbě. Vysvětlí rodičům nutnost léčby a důležitost motivace.

• *Jak řešit nález OPL ve škole?*

1) Nález látky v prostorách školy:

Nepodrobovat nalezenou látku žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury. Ihned situaci oznámit vedení školy a za přítomnosti dalšího pracovníka vložit do obálky, napsat datum, čas a místo nález, přelepit, orazítkovat podepsat a uschovat do trezoru. O nález vyrozumět Policii ČR a metodika prevence, který záznam uloží do své agendy.

2) Nález látky u žáka:

Nepodrobovat nalezenou látku žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury. Ihned situaci oznámit vedení školy a za přítomnosti ředitele nebo metodika prevence vložit do obálky, napsat datum, čas a místo nález, přelepit, orazítkovat podepsat a uschovat do trezoru. O nález vyrozumět Policii ČR a metodika prevence, který záznam uloží do své agendy. V případě, že se látka našla u žáka, který se jí intoxikoval, předat zajištěnou látku přivolanému lékaři

3) Podezření, že žák má u sebe OPL:

Vyrozumíme Policii ČR, zkonzultujeme postup a informujeme zákonného zástupce, třídního učitele a metodika prevence. Žáka izolujeme a do příjezdu Policie ČR ho máme pod dohledem. V žádném případě neprovádíme osobní prohlídku ani prohlídku jeho věcí.

4) Distribuce OPL ve škole:

Distribuce a šíření = trestný čin

Vyrozumíme Policii ČR, zkonzultujeme postup. Vyrozumíme zákonného zástupce a OSPOD.

4. Krádeže a vandalismus v okolí školy

• Krádeže, zejména mobilních telefonů, a úmyslné ničení školního majetku jsou nejčastějšími formami protiprávního jednání, se kterými se lze ve školním prostředí setkat.

- O události pořídí záznam na základě výpovědi poškozeného. Věk ohlásíme na Policii ČR. V případě, že je znám pachatel, je třeba ho nahlásit orgánu sociálně-právní ochrany dětí a zákonnému zástupci.
- Jakmile vznikne škoda na školním majetku, je třeba o celé záležitosti vyhotovit záznam a pokusit se odhalit viníka. V případě, že viníka škola zná, může na něm (jeho zákonném zástupci) vymáhat náhradu škody. V případě, že nedojde mezi zákonnými zástupci nezletilého dítěte a školou dítěte k dohodě o náhradě škody, může škola vymáhat náhradu soudní cestou.

5. Oblast prevence osobního bezpečí

- O zásadách osobního bezpečí a důležitých telefonních číslech (žáci je mají v ŽK) poučí třídní učitel vždy na začátku školního roku. Žáci si poučení zapíší do ŽK. Před různými událostmi (prázdniny, akce...) žáky poučí třídní učitel opakovaně a skutečnost zaznamená do třídní knihy (viz. poučení).

Zásady bezpečného chování dětí při kontaktu s cizí osobou

(Zpracováno dle materiálů Policie ČR.)

Nikam nechod' s neznámými lidmi.

Cizím lidem neotvírej dveře od domu ani bytu. Nenos klíče od bytu nebo mobil na viditelném místě (na šňůrce na krku), ale schovej je pod svrchním oděvem či jinde.

Nikdy nesedej k cizím lidem do auta.

Nejezdi autostopem.

Sám od sebe s cizími lidmi nenavazuj kontakt.

Od cizích lidí udržuj bezpečný odstup (tak, aby na tebe nedosáhli).

Od neznámých lidí si neber žádné dárky, jídlo ani pití.

Chod' do školy vždy bezpečnou cestou, i když je delší!

Mimo domov se pohybuj společně s kamarády nebo spolužáky ve větších skupinkách!

Nesděluj nikomu cizímu adresu trvalého pobytu a další osobní údaje!

Všímej si neznámých a podezřelých lidí v domě, nevstupuj s nimi do chodby (výtahu) – raději počkej na známou osobu, která se také vrací domů.

Každé podezřelé chování či kontakt s cizím člověkem oznam rodičům, učitelům nebo přímo Policii ČR.

Staneš-li se svědkem toho, že tvůj kamarád nastoupil do cizího vozidla nebo odešel s cizím člověkem, pokus se zapamatovat popis této osoby (oblečení, výška, věk) nebo vozidla (státní poznávací značka, barva, výrobce).

Pamatuj si důležitá telefonní čísla:

Tísňová linka: 112

Policie ČR: 158

V jednotlivých učebnách jsou žáci poučeni vyučujícím daného předmětu.

- V případě oznámení výskytu nebezpečí ohrožování dětí škole informovat rodiče ihned – webové stránky školy, ŽK.
- Spolupracovat s Policií ČR nebo neziskovými organizacemi při pořádání preventivního programu zaměřeného na osobní bezpečí.

6. Sebepoškozování

- (příloha č.16; č.j.: MSMT-1999/2015)
- závislostní jednání pro psychickou úlevu
- Projevy: nevysvětlitelné stopy na kůži – popáleniny, řezné rány, jizvy, do krve okousané nehty, nepřiměřené oblečení (dlouhé rukávy v létě...), nárůst známek deprese...
- Řešení:
 - a) Není-li žák aktuálně ohrožen, ihned situaci oznámíme vedení školy, metodikovi prevence, třídnímu učitel, který sepíše krátký záznam a kopii metodik založí do své agendy. Ihned třídní učitel či metodik prevence vyrozumí zákonného zástupce a předá mu kontakty na krizová centra, Linky důvěry. Motivujeme dítě i rodinu k vyhledání odborné pomoci (řešení vždy patří do rukou specialisty – krizové centrum, psycholog./psychiatr. ambulance)
 - b) V případě přímého rizika zranění nebo smrti (žiletka v ruce, mluví o sebevraždě atd.) ihned voláme 155, Policii ČR, oznámíme situaci OSPOD

Prevence:

- posilovat schopnost dětí zvládat zátěž, naučit se obracet na druhé
- navazovat vztahy, pociťovat sounáležitost
- stanovit jasné hranice a pravidla
- všímat si projevů naznačujících sebepoškozování
-

NE – sankce, ignorace, snaha okamžitě odstranit sebepoškozující chování

7. Mentální anorexie, bulimie

Anorexie je duševní onemocnění, kdy člověk odmítá jakoukoli potravu. Ve většině případů postihuje ženy, zejména mladé dívky mezi 13. až 20. rokem života. **Spouštěčem mentální anorexie** může být velmi složitá a nepříjemná životní situace, s níž se dívka musí vypořádat, nebo patologická touha po zhubnutí a dokonalé postavě.

Mezi příznaky patří opožděná puberta, vymizení menstruačního krvácení, nespavost, nesoustředěnost, otoky, kardiovaskulární a gastrointestinální obtíže.

Dívky se neustále váží, sportují a často jídlo schovávají.

Bulimie

Bulimie nebo také tzv. žravost je duševní onemocnění, kdy člověk záchvatovitě přijímá velké množství potravy, které následně vyzvrací. Podobně jako anorexie se nejčastěji objevuje u dívek kolem 13. - 20. roku života.

Bulimici jsou zděšeni tím, kolik kalorií dostali do svého těla, proto okamžitě zahajují drastické diety, zvrací a používají projímavé preparáty. Takovéto stavy jsou pro zdraví velice škodlivé a musí se léčit psychoterapií.

- Projevy: hubnutí, změna nálad, skrývání hubenosti pod několik vrstev oblečení
- **Anorexie:** jedinec cíleně přijímá minimální příjem potravy X **Bulimie:** jedinec potravu sní, ale následně vyzvrací.
- **Pozor!!! Anorexie a bulimie se netýká pouze dívek, ale i chlapců.**
- Pedagog, který na rizikové chování přišel, kontaktuje třídního učitele nebo metodika prevence, který vyrozumí zákonného zástupce a předá mu kontakty na krizová centra.

8. Ozbrojený útok

AMOK – útok tzv. aktivního střelce, je náhlý útok jedince(ů), který za použití zbraní sleduje jediný cíl – usmrtit či zranit co nejvíce osob ve svém okolí. Nejčastějšími útočníky ve školách jsou současní nebo bývalí studenti. Pedagogický sbor byl informován, jaké jsou náznaky výskytu možného útočníka. Budoucí útočníci se většinou chtějí pochlubit a najít sympatizanty ve svém okolí. Ve virtuálním prostředí, nejčastěji na internetu, zveřejňují své násilnické názory, fotografie zbraní, své „umělecké“ výtvary, které jsou plné násilí, krve a smrti. Části i pokládají „řečnické“ otázky typu Jaké by to asi bylo, kdybych někoho zabil? apod. Tyto signály bychom neměli zlehčovat, ale raději se svým podezřením někomu svěřit (rodičům, kamarádům, blízkému učiteli, školnímu psychologovi apod.) – nejde o žalování, může jít o život!!

Jak reagovat při útoku:

- **UTÍKEJ** – Dostaňte se do bezpečí, utečte z dosahu útočníka (zapomeňte na nácvik evakuace při požáru!!!). Nevracejte se pro věci!
- **SCHOVEJ SE/ZAMKNI SE** – Když nemůžete utéct, schovejte se do nějaké místnosti a v té se uzamkněte a zabarikádujte (když nemáte klíč, můžete udělat barikádu ze stolů, židlí a skříní; na stůl, který přisunete až ke dveřím, můžete naskládat učebnice tak, aby zabránily stlačení kliky). Zatáhněte žaluzie, lehněte si na zem, abyste byli co nejméně zranitelní případnou střelbou skrz dveře. Buďte co nejvíce potichu, pokuste se všechny zklidnit, ztlumte mobilní telefony. Nikomu neotvírejte, s nikým

ZŠ Jeseniova

Základní škola Praha 3, Jeseniova ul. 2400/96, tel/fax: 222 103 433
kancelar@zsjeseniova.cz, www.zsjeseniova.cz

nemluvte přes dveře (útočník se může vydávat za zraněného kamaráda, záchranáře apod.), útočníka neprovokujte a nesnažte se být za hrdinu.

- **VARUJ** – Pokud můžete, oznamte na tísňovou linku, kde jste a co se tam děje.
- **BRAŇ SE** – V případě, že jste učinili všechny výše popsané kroky a útočník se i přesto k vám dostal, udělejte vše pro vaši ochranu.

9. Spolupráce s organizacemi

Ambulance dětské a dorostové adiktologie, Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN – první specializované zdravotnické zařízení ambulantiho typu úzce zaměřené na oblast závislostí, závislostních poruch a s nimi souvisejících komplikací u dětí a dorostu - tel. 224 964 399, mail: addambulance@vfn.cz - <http://www.adiktologie.cz/cz/articles/detail/629/4965/Ambulance-detske-a-dorostoveadiktologie>

Bílý kruh bezpečí – poradna pro oběti trestných činů, Duškova 20, Praha 5, tel.: 257 317 110

Centrum krizové intervence: tel.: 284 016 666, non stop

Centrum krizové intervence Psychiatrická léčebna Bohnice Ústavní 91, Praha 8, tel.: 284 016 666

Centrum pomoci závislým Rodvinovská 3, Praha 4, tel.: 261 262 828, 261 260 476, 261 262 831

Detox Nemocnice pod Petřínem, tel.: 257 197 148

Dětské krizové centrum, o.s. – problematika syndromu týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte - tel.: 241 484 149, 777 664 672

Dona linka – linka pomoci obětem domácího násilí (nepřetržitý provoz); tel.: 251 511 313

DROP IN – středisko prevence a léčby drogových závislostí - tel.: 222 221 124

DŮM SVĚTLA, tel.: **800 800 980**, e-mail: info@aidspomoc.cz

ESET, psychoterapeutická a psychosomatická klinika, s.r. o., <http://www.klinikaeset.cz/>

HELP LINE AIDS, tel.: 800 144 444, 234 118 584

Gay linka pomoci (st 9,00-19,00) tel.: 222 514 040

Internetová poradna – Šikana: www.minimalizacesikany.cz, www.protisikane.cz

Krizové centrum pro studenty: tel.: 283 880 816Krizová linka bezpečí pro děti i dospělé, tel.: 241 484 149

Kontaktní centrum Sananim - pomoc ohroženým drogou Osadní 2, Praha 7, tel.: 283 872 186

Linka bezpečí, nonstop, 24 hodin denně, pro děti a mládež:tel: 116 111

Linka důvěry Ke Karlovu 11, Praha 2, tel.: 224 923 255

Linka důvěry Diakonie tel.: 222 514 040, 608 004 444

Linka důvěry mládeže a dospělých RIAPS Chelčického 39, Praha 3, tel.: 222 580 697

Linka pomoci SAP – společnost AIDS pomoc (záznamník) Malého 3, Praha 8, tel.: 224 814 284

Linka pomoci Help Line AIDS Dittrichova 17, Praha 2, tel.: 224 915 564, 800 144 444

Linka důvěry Dětského krizového centra – problematika týraných, zneužívaných a zanedbávaných dětí
V Zápolí 1250/21, Praha 4, tel.: 241 484 149, e-mail: problem@дитеkrize.cz

ZŠ Jeseniova

Základní škola Praha 3, Jeseniova ul. 2400/96, tel/fax. 222 103 433
kancelar@zsjeseniova.cz, www.zsjeseniova.cz

Linka vzkaz domů – zaměřena zejména na děti na útěku z domova či ústavních zařízení (bezplatné volání) - tel.: 800 111 113, 724 727 777

Nadace naše dítě – nabídka pomoci týraným, zneužívaným, handicapovaným, ohroženým a opuštěným dětem - tel.: 266 727 999, www.nadacenasedite.cz

Oddělení pro léčbu závislostí Apolinářská 4, Praha 2, tel.: 224 910 786, 224 922 832

Pomoc obětem trestné činnosti – občanské sdružení Bílý kruh bezpečí Duškova 20, Praha 5, tel.: 257 317 110, 257 317 100

PrevCentrum, Meziškolská 1120/2, 169 00 Praha 6, tel.: 233 355 459

Rodičovská linka – pomáhá řešit dospělým výchovné problémy - tel.: 283 852 222

Sananim – zajištění prevence a resocializace osob ohrožených zdraví škodlivými návyky, nabídka komplexního systému péče o drogově závislé, - pomoc ohroženým drogou Osadní 2, Praha 7, tel.: 283 872 186 - tel. 284 825 817

SOS – Centrum Diakonie Belgická 22, Praha 2, tel.: 222 521 912

Středisko pro prevenci a léčbu drogových závislostí a AIDS – DROP IN Karolíny Světlé 18, Praha 1, tel.: 222 221 431

ŽIVOT BEZ ZÁVISLOSTÍ, K Výtopně 1224, 156 00 Praha 5 – Zbraslav, tel.: 602 255 508

• Vybrané webové stránky:

www.adiktologie.cz

www.bezpecnyinternet.cz

www.seznamsebezpecne.cz

www.i-bezpecne.cz

www.bezpecne-online.cz

www.bezpecne-online.cz/internetova-poradna/

www.minimalizacesikany.cz

www.internetporadna.cz

www.i-bezpecne.cz

www.pomoc-online.cz

www.horkalinka.cz

www.linkabezpeci.cz

www.minimalizacesikany.cz

www.nadacenasedite.cz

www.sikana.cz

www.sikana.org

www.internetporadna.cz

<http://www.msmt.cz/ministerstvo/novinar/msmt-aktualizuje-metodicky-pokyn-k-reseni-sikany-ve-skolach>

Veřejný ochránce práv, www.ochrance.cz. Amnesty International ČR, www.amnesty.cz E-Nebezpečí pro učitele, www.e-nebezpeci.cz Národní centrum bezpečnějšího internetu, www.ncbi.cz Portál E-Bezpečí, www.e-bezpeci.cz Online poradna projektu E-Bezpečí, www.napisnam.cz Kontaktní centrum, které přijímá hlášení, týkající se nezákonného a nevhodného obsahu internetu, www.Horka-linka.cz

ZŠ Jeseniova

Základní škola Praha 3, Jeseniova ul. 2400/96, tel/fax: 222 103 433
kancelar@zsjeseniova.cz, www.zsjeseniova.cz

• **Důležitá telefonní čísla:**

Policie ČR: 158

Hasiči: 150

Rychlá záchranná služba: 158

Linka bezpečí: 116 111

10. Přehled základních školských dokumentů pro oblast prevence kriminality a dalších sociálně patologických jevů u dětí a mládeže

Zákon č. 561/2004 o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)

Zákon č. 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů

Zákon č. 379/2005 Sb., k ochraně před škodami působenými tabákem, alkoholem, návykovými látkami

Vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků

Vyhláška č. 72/2005 Sb., ve znění vyhlášky č. 116/2011, Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže MŠMT č.j.: 21291/2010-28

Metodický pokyn k šikanování ve školách MŠMT č.j.: 22294/2013-1

Metodické doporučení MŠMT pro práci s Individuálním výchovným programem v rámci řešení rizikového chování žáků MŠMT č.j.: 43301/2013

Koncepce primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na území hl. m. Prahy na období 2014 až 2020

Metodický_pokyn_šikana_MSMT-21149-2016